

Sygn. akt II KK 295/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 grudnia 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dorota Rysińska (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Jarosław Matras

SSN Michał Laskowski

Protokolant Anna Janczak

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Barbary Nowińskiej,
w sprawie **A.K.**

skazanego z art. 62 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie

w dniu 16 grudnia 2016 r.,

kasacji, wniesionej przez Ministra Sprawiedliwości-Prokuratora Generalnego - na
niekorzyść skazanego,

od wyroku Sądu Rejonowego w [...]

z dnia 31 marca 2016 r., sygn. akt III K .../16,

**uchyla zaskarżony wobec A.K. wyrok i
sprawę przekazuje Sądowi Rejonowemu
w [...] do ponownego rozpoznania.**

UZASADNIENIE

Po przeprowadzeniu posiedzenia bez udziału stron i rozpoznaniu wniosku prokuratora skierowanego w trybie art. 335 § 1 k.p.k. o wydanie wyroku skazującego i wymierzenie A.K. uzgodnionej z nim w dniu 12 lutego 2016 r. kary:

a) za czyn z art. 62 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii - 3 miesięcy pozbawienia wolności,

b) za czyn z art. 62 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii - 6 miesięcy pozbawienia wolności,

c) za czyn z art. 59 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. - 3 miesięcy pozbawienia wolności i orzeczenie przepadku korzyści w wysokości 120 złotych,

d) za czyn z art. 62 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. - 3 miesięcy pozbawienia wolności,

oraz wymierzenie A.K. kary łącznej w wymiarze 6 miesięcy pozbawienia wolności połączonej z karą 12 miesięcy ograniczenia wolności, polegającej na wykonywaniu nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cel społeczny w wymiarze 40 godzin w stosunku miesięcznym, przy zastosowaniu art. 37b k.k., przepadku równowartości korzyści majątkowej w wymiarze 120 zł oraz przepadku środków odurzających i substancji psychotropowych,

Sąd Rejonowy – w [...] wyrokiem z dnia 31 marca 2016 r. uznał A.K. za winnego:

I. popełnienia zarzuconych mu w punktach pierwszym i drugim wniosku czynów, uznając iż stanowią one ciąg przestępstw, o których mowa w art. 91 § 1 k.k., i za to na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 91 § 1 k.k. skazał go na karę 9 miesięcy pozbawienia wolności;

II. popełnienia zarzucanego mu w punkcie trzecim wniosku czynu wyczerpującego dyspozycję art. 59 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii i za to na podstawie tego przepisu skazał go na karę 3 miesięcy pozbawienia wolności;

III. popełnienia zarzucanego mu w punkcie trzecim wniosku czynu wyczerpującego dyspozycję art. 62 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii i za to na podstawie tego przepisu skazał go na karę 3 miesięcy pozbawienia wolności;

IV. na podstawie art. 85 k.k. w zw. z art. 86 § 1 k.k. kary jednostkowe orzeczone w punktach I, II oraz III połączył i na podstawie art. 37b k.k. orzekł wobec A.K. karę łączną 6 miesięcy pozbawienia wolności

oraz karę 12 miesięcy ograniczenia wolności, polegającą na obowiązku wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 40 godzin w stosunku miesięcznym.

Wyrok ten zawierał ponadto rozstrzygnięcia co do zaliczenia na poczet kary okresu pozbawienia wolności, przepadku dowodów rzeczowych oraz przepadku równowartości korzyści uzyskanej z popełnienia czynu zabronionego.

Opisany wyrok nie został zaskarżony i uprawomocnił się w stosunku do A.K. w dniu 1 maja 2016 r., podobnie jak wyrok, który zapadł w sprawie również w odniesieniu do innej objętej nim osoby.

W dniu 20 maja 2016 r. Sąd Rejonowy - , działając na podstawie art. 105 k.p.k., sprostował oczywiste omyłki pisarskie przytoczonego powyżej wyroku, wpisując w miejsce art. 85 k.k., jako podstawy wymiaru kary łącznej, art. 85 § 1 k.k., a ponadto prostując błąd w podaniu jednej z dat rocznych zaliczenia na poczet kary okresu pozbawienia wolności.

Kolejnym postanowieniem, z dnia 31 maja 2016 r., Sąd ten podjął, na tej samej podstawie prawnej, ponowne rozstrzygnięcie o sprostowaniu oczywistej omyłki pisarskiej omawianego wyroku, w ten sposób, że w pkt. I jego części dyspozytywnej w miejsce błędnego wymiaru kary jednostkowej 9 miesięcy pozbawienia wolności postanowił wpisać wymiar 6 miesięcy tej kary.

Żadne z opisanych postanowień nie zostało zaskarżone.

Obecnie, kasację od wyroku Sądu Rejonowego – w [...], w trybie art. 521 § 1 k.p.k., wniósł Minister Sprawiedliwości – Prokurator Generalny, zarzucając temu rozstrzygnięciu *„rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa procesowego, a mianowicie art. 343 § 3 i § 7 k.p.k. w zw. z art. 335 § 1 k.p.k., polegające na uwzględnieniu przez sąd wadliwego merytorycznie i nieuzgodnionego z oskarżonym wniosku prokuratora o wydanie na posiedzeniu wyroku skazującego i orzeczenie wobec A.K. kary łącznej pozbawienia wolności i ograniczenia wolności za popełnienie przestępstw z art. 62 ust. 1 i art. 59 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, na podstawie art. 85 § 1 k.k. w zw. z art. 86 § 1 k.k. i art. 37b k.k., który to ostatni przepis w realiach przedmiotowej sprawy nie mógł stanowić podstawy powyższego rozstrzygnięcia, co również skutkowało rażącym naruszeniem przepisu art. 87 § 2 k.k., albowiem*

wymierzona A.K. kara łączna 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz kara 12 miesięcy ograniczenia wolności zapadła w układzie procesowym, w którym żadna z kar jednostkowych wymierzonych oskarżonemu nie polegała na ograniczeniu wolności, a nadto wymiar jednej z kar pozbawienia wolności podlegających łączeniu przekroczył 6 miesięcy.”

Podnosząc powyższy zarzut, Minister Sprawiedliwości – Prokurator Generalny wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu - w [...].

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja Ministra Sprawiedliwości – Prokuratora Generalnego jest zasadna.

Analiza tej skargi uprawnia do stwierdzenia, że autor skargi dopatruje się rażącego naruszenia prawa w niniejszej sprawie na dwóch płaszczyznach – procesowej oraz materialnoprawnej. Wydane orzeczenie miało zatem, z jednej strony, naruszyć przepisy obligujące do uwzględnienia jedynie takiego wniosku o wydanie wyroku skazującego bez przeprowadzenia rozprawy, którego treść w pełni odpowiada uzgodnieniu z podejrzanym, z drugiej zaś, godzić w regulacje zobowiązujące sąd do weryfikacji wniosku pod kątem jego zgodności z prawem materialnym. W obu tych aspektach kasacji należy przyznać słuszość.

Nie budzi w orzecznictwie, ani doktrynie wątpliwości, że sąd rozpoznający wniosek określony w art. 335 k.p.k. nie jest zwolniony z obowiązku przeprowadzenia kontroli jego poprawności pod względem procesowym i materialnym – tak pod kątem zgodności z materiałem dowodowym przyjętych ustaleń co do sprawstwa i winy, jak i prawidłowości zaproponowanej kwalifikacji prawnej czynu będącego przedmiotem oceny, a także proponowanego wymiaru kary, środków karnych i wszelkich innych wynegocjowanych z podejrzanym rozstrzygnięć oraz samej zgodności tych ustaleń z treścią wniosku. Chodzi więc o wszechstronną kontrolę przez sąd poprawności wniosku tak pod względem formalnym, jak i merytorycznym. Taki obowiązek sądu wynika z treści przepisów art. 343 § 3 i § 7 k.p.k. W razie powstania jakichkolwiek wątpliwości w opisanym powyżej zakresie sąd zobowiązany jest do ich wyjaśniania – najpierw, o ile to możliwe, na posiedzeniu z udziałem stron (art. 343 § 3 k.p.k.), na którym może dojść do zmodyfikowania uzgodnień wniosku w kierunku konwalidującym zaistniałe

uchybień i umożliwiającym uwzględnienie wniosku (zob. m.in. wyrok SN z dnia 10 czerwca 2015 r., V KK 96/15). Przy braku natomiast takiej możliwości, w tym i bezpodstawności wniosku (art. 343 § 7 k.p.k.), sąd zobowiązany jest – w wypadku dołączenia tego wniosku do wniesionego aktu oskarżenia (art. 335 § 2 k.p.k.) – skierować sprawę na rozprawę oraz wyjaśniać owe wątpliwości i zastrzeżenia w trybie procesowym na zasadach ogólnych (zob. m.in. wyrok SN z dnia 25 listopada 2015 r., III KK 419/15); gdy z kolei w tożsamej sytuacji sąd ma do czynienia z wnioskiem wniesionym zamiast aktu oskarżenia (art. 335 § 1 k.p.k.), zwraca sprawę prokuratorowi.

Analiza akt sprawy dowodzi, że zakończone prawomocnym wyrokiem postępowanie nie odpowiadało opisanemu standardowi. W sprawie nietrudno dostrzec, że u źródeł podnoszonych w kasacji uchybień procesowych Sądu Rejonowego legła nie tylko, a nawet nie tyle niepoprawność wniosku prokuratora w zakresie, w jakim wniosek ten odbiegał w swej treści od poczynionych z podejrzanym konkretnych uzgodnień w zakresie wymiaru kary za czyn spod litery c/ wniosku – wynegocjowano bowiem wymiar kary roku, a nie 3 miesięcy pozbawienia wolności, jak w tym wniosku podano – ile zasadnicza wadliwość samych uzgodnień, w ramach których doszło do ustalenia przez prokuratora z podejrzanym wymiaru kary łącznej wbrew obowiązującym przepisom prawa materialnego. O ile więc niezwyfikowanie poprawności wniosku ze względu na treść poczynionych uzgodnień świadczy o oczywistym braku wymaganej dbałości Sądu Rejonowego w jego rozpoznaniu (brak staranności potwierdzają zresztą opisane na wstępie czynności procesowe podjęte po uprawomocnieniu się wyroku), o tyle podstawowym i rażącym uchybieniem tego Sądu było zaakceptowanie i uwzględnienie wniosku oczywiście błędnego z materialnoprawnego punktu widzenia.

W pierwszej kolejności wypada zaznaczyć, że wspomniane wady uzgodnień, będących podstawą skierowanego do Sądu wniosku, były widoczne już na pierwszy rzut oka. Abstrahując w tym miejscu od zasadniczego uchybienia, o którym dalej, łatwo było zauważyć choćby to, że ustalenie kary łącznej pozbawienia wolności w rozmiarze 6 miesięcy, w sytuacji gdy najwyższą z kar jednostkowych tego rodzaju uzgodniono na poziomie roku – dostosowanym do minimalnego zagrożenia za czyn zakwalifikowany na podstawie art. 59 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii (lit.

c/ wniosku – dalej jako u.p.n.) – było w jednoznaczny sposób sprzeczne z wynikającą z art. 86 § 1 k.k. zasadą, według której łączna kara pozbawienia wolności nie może być niższa, niż najwyższa z podlegających łączeniu kar jednostkowych, a której to zasady, nie uchyla żaden przepis rozdz. IX kodeksu karnego. Sąd Rejonowy nie dość, że nie dostrzegł tej usterki, to niejako niezależnie od treści uwzględnianego wniosku dopuścił się analogicznego uchybienia. Wymierzył bowiem łączną karę 6 miesięcy pozbawienia wolności w sytuacji, gdy do jej podstawy – jako najwyższą z kar jednostkowych – wprowadził wymierzoną przez siebie za ciąg przestępstw (pkt. I) karę 9 miesięcy pozbawienia wolności.

Uchybienia te bez wątpienia zaliczają się do kategorii rażącej, w rozumieniu art. 523 § 1 k.p.k., obrazy wymienionego art. 86 § 1 k.k. Oceny tej nie może zmienić fakt wydania przez Sąd Rejonowy, w trybie art. 105 § 1 k.p.k., postanowienia o wpisaniu w miejsce kary 9 miesięcy, kary 6 miesięcy pozbawienia wolności. Procedura uregulowana w art. 105 k.k. służy bowiem poprawianiu oczywistych, wynikających z ewidentnej nieuwagi, niedopatrzienia, czy pośpiechu, omyłek pisarskich i rachunkowych orzeczenia – jak choćby te, które w niniejszej sprawie sprostowano innym, opisanym na wstępie postanowieniem (w zakresie błędnego oznaczenia jednostki redakcyjnej artykułu 85 k.k., mylnego wpisania jednej z dat rocznych). Tryb ten nie jest natomiast zupełnie zdatny do naprawiania błędów, których skorygowanie łączy się wprost z ingerencją w merytoryczną zawartość wyroku – w tym wypadku rozstrzygającą o karze, w sposób prowadzący do faktycznego obniżenia jej wymiaru (podwyższenia, uzupełnienia, wyeliminowania jej elementu, itp.). Wada wyroku, o jakiej mowa w niniejszej sprawie, podlega końcowemu naprawieniu w pożądanym lub możliwym zakresie i kierunku (także nieodzownemu, przy powstaniu któregoś z uchybień określonych w art. 439 § 1 k.p.k., np. z pkt. 7) tylko w wyniku instancyjnej kontroli orzeczenia, wywołanej wniesieniem środka odwoławczego (co do wyroku prawomocnego, nadzwyczajnego środka zaskarżenia). Zatem, odwołując się do ugruntowanego od lat stanowiska Sądu Najwyższego co prawnej nieskuteczności prostowania, w trybie art. 105 k.k., merytorycznych elementów orzeczenia (zob. m.in. postanowienia SN: z dnia 22 sierpnia 1970 r., III KZ 76/70 i z dnia 9 stycznia 2014 r., II KK 251/13 oraz wyroki SN: z dnia 3 kwietnia 2006 r., V KK 482/05; z dnia

29 czerwca 2011 r., III KK 446/10; z dnia 3 czerwca 2015 r., III KK 79/15) pozostaje stwierdzić, że wydanie przez Sąd Rejonowy postanowienia korygującego wymiar orzeczonej wyrokiem kary jednostkowej, „dostosowującego” ją do wymiaru łącznej kary pozbawienia wolności, nie wywołało skutku prawnego. Co za tym idzie, nie konwalidowało ono powstałego w tym wyroku, omówionego naruszenia prawa materialnego, obecnie trafnie podniesionego w kasacji i wymagającego stosownej reakcji w ponowionym postępowaniu.

Zasadniczą jednak kwestią, która w niniejszej sprawie podlegała prawnomaterialnej ocenie Sądu w ramach weryfikacji zasadności wniosku prokuratora, był problem zastosowania wobec A.K. przy wymiarze kary, konstrukcji unormowanej w art. 37b k.k.

Przepis art. 37b k.k. pozwala na wymierzenie za dowolny występki (bez względu na wysokość dolnego progu ustawowego zagrożenia karą pozbawienia wolności za takie przestępstwo) sekwencji dwóch kar: pozbawienia wolności do 3 miesięcy lub do 6 miesięcy (w zależności od górnej granicy ustawowego zagrożenia tą karą za dany typ) oraz kary ograniczenia wolności w każdej postaci (art. 34 § 1a k.k.) w wymiarze do lat 2 (w wypadku obu kar, w minimalnym rozmiarze miesiąca – art. 37 k.k., art. 34 § 1 k.k.). W uzasadnieniu rządowego projektu ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny (Dz. U. z 2015 r., poz. 396, druk sejmowy 2393 – <http://www.sejm.gov.pl/Sejm7.nsf/druk.xsp?nr=2393>) wskazano, że *„w wielu sytuacjach wymierzenie krótkoterminowej kary izolacyjnej jest wystarczające dla osiągnięcia odpowiedniego oddziaływania w zakresie prewencji specjalnej, związanego z tą sankcją. Uzupełnieniem oddziaływania penalnego w takim wypadku mogłaby być kara ograniczenia wolności, która skierowana byłaby ku ugruntowaniu społecznie pożądanym zachowań skazanego, a jednocześnie pozbawiona byłaby tak silnego stygmatyzującego skutku. Ze względu na konieczność zachowania niezbędnej gradacji oddziaływania sankcji penalnych zastrzeżono, że w pierwszej kolejności wykonuje się wówczas karę pozbawienia wolności, chyba że ustawa stanowi inaczej”*. Racją tego unormowania (uzupełnionego regulacją art. 17a k.k.w.) było więc z jednej strony, jak wynika z przywołanego uzasadnienia projektu, stworzenie sposobu na „inkorporację kar

wolnościowych do typów czynów zabronionych zagrożonych karą pozbawienia wolności od roku do 10 lat lub od 2 do 12 lat”, a więc do występów najpoważniejszych, z drugiej zaś, wskazanie alternatywy dla kary pozbawienia wolności orzekanej z warunkowym zawieszeniem wykonania (również w znowelizowanej postaci – art. 69 § 1 k.k.).

W pewnym sensie korespondujące z powyższym rozwiązanie zamieszczono także w rozdziale IX k.k. (Zbieg przestępstw oraz łączenie kar i środków karnych) w art. 87 § 2 k.k. Przepis ten stanowi, że jeżeli za zbiegające się przestępstwa wymierzono kary pozbawienia wolności oraz ograniczenia wolności i kara łączna pozbawienia wolności nie przekroczyłaby 6 miesięcy, a kara łączna ograniczenia wolności 2 lat, sąd może orzec te kary łączne jednocześnie, jeżeli cele kary zostaną w ten sposób spełnione. Zatem, na etapie wymiaru kary łącznej można uzyskać efekt analogiczny z punktu widzenia sądowego wymiaru kary, jak w wypadku skazania za jedno przestępstwo, za które na podstawie art. 37b k.k. dochodzi do wymierzenia sekwencji kar (kary sekwencyjnej, kombinacji kar, kary łącznej, czy też „kary mieszanej” – według stylizacji cyt. uzasadnienia projektu). Przepis art. 87 § 2 k.k. –stanowiąc wyjątek od zasady łączenia kary pozbawienia wolności z karą ograniczenia wolności przez określone w art. 87 § 1 k.k. przeliczenie – może więc znaleźć zastosowanie w sytuacji, gdy łączeniu podlegać miałyby kary pozbawienia wolności i kary ograniczenia wolności, w szczególności w wypadku orzeczenia za zbiegające się występkę kar sekwencyjnych na podstawie art. 37b k.k. (P. Kardas, Kara łączna i ciąg przestępstw /w:/ W. Wróbel /red./ Nowelizacja prawa karnego 2015, Komentarz, Kraków 2015, s. 606). Oczywiście, przesłanką wydania takiego orzeczenia jest nie tylko dokonanie końcowej oceny, czy w jego efekcie cele kary zostaną spełnione, jak wskazano w art. 87 § 2 k.k., ale respektowanie określonych w art. 86 § 1 k.k. reguł wymiaru kary łącznej (warunkujących stosowanie art. 87 § 2 k.k.) oraz dyrektyw wymiaru tejże kary, opisanych w art. 85a k.k.

Przechodząc na tym tle do realiów niniejszej sprawy, można z dużym prawdopodobieństwem założyć, że Sąd bez zastrzeżeń zaakceptował uzgodnione z A. K. stanowisko prokuratora z omawianego na wstępie wniosku, iż cele kary zostaną spełnione przez wymierzenie mu finalnie jednej sekwencji kar – 6 miesięcy pozbawienia i 12 miesięcy ograniczenia wolności. Niestety, dążenie do osiągnięcia

owego hipotetycznego rezultatu odbyło się w sposób nieprawidłowy, z rażącym uchybieniem przepisom prawa materialnego, wymienionym powyżej.

Na naruszenie w wyroku regulacji art. 86 § 1 k.k. przy wymiarze kary łącznej pozbawienia wolności wskazano już wcześniej; w tym miejscu wypada tylko dodać, że zgodny z tym przepisem wymiar tejże kary (9 miesięcy pozbawienia wolności, przy uwzględnieniu wysokości podlegającej łączeniu kary za ciąg z pkt. I wyroku) w każdym razie musiałby wykroczyć ponad jej maksymalną granicę (6 miesięcy), oznaczoną dla orzeczenia sekwencji kar pozbawienia i ograniczenia wolności. Pozbawiałoby to podstaw zastosowanie w sprawie konstrukcji przewidzianej w art. 87 § 2 k.k. do wymiaru kary łącznej, ale i uregulowania art. 37b k.k. do jednostkowego skazania za ów ciąg przestępstw z art. 62 ust. 1 u.p.n. (analogicznie, do uzgodnienia przez prokuratora kary 6 miesięcy za czyn spod lit. b wniosku). Ze względu na zagrożenie karą do 3 lat pozbawienia wolności za opisany w tym przepisie występki, orzeczenie kary pozbawienia wolności w sekwencji z ograniczeniem wolności mogłoby bowiem nastąpić, według art. 37b k.k., w maksymalnym wymiarze 3 miesięcy. Przede wszystkim jednak, co w sprawie najbardziej istotne, całkowicie błędne okazało się rozstrzygnięcie zaskarżonego wyroku, podążające w ślad za końcowym postulatem wniosku prokuratora, w którym wyrażono stanowisko, że wymieniony przepis art. 37b k.k. może mieć w ogóle zastosowanie do wymiaru kary łącznej, tak jak do kary jednostkowej.

Jest faktem, że rozwiązania przewidziane w art. 37b k.k. oraz w art. 87 § 2 k.k. stanowią w polskim prawie karnym *novum* i należy liczyć się z możliwością pojawienia się problemów związanych z jego interpretacją (zob. choćby J. Majewski, Komentarz do zmiany art. 87 Kodeksu Karnego /w:/ Komentarz do zmian 2015, teza 8, lex/el.). Do tej kategorii nie należy jednak problem zrodzony z wyrażonego w zaskarżonym wyroku poglądu, przytoczonego powyżej. Przeciwno jego słuszności przemawia bowiem wprost już samo brzmienie art. 37b k.k., w którym wyraźnie odwołano się do „sprawy o występki” i umożliwiono stosowanie omawianej kompozycji kar „niezależnie od dolnej granicy ustawowego zagrożenia przewidzianego w ustawie za dany czyn”. Przytoczone zwroty ustawy – „sprawa o występki”, „dany czyn” – bez żadnej wątpliwości świadczą, że omawiany przepis skonstruowano wyłącznie na potrzeby orzekania w przedmiocie jednego czynu,

przy spełnieniu określonych warunków. Natomiast rozstrzygnięcie kształtujące karę łączną nie stanowi już orzekania w sprawie o dany występki (czy też zbrodnię), ale reakcję w sytuacji prawnej, w której sprawca popełnił dwa lub więcej przestępstw i wymierzono za nie kary tego samego rodzaju albo inne podlegające łączeniu (art. 85 § 1 k.k.). Z tego też powodu art. 37b k.k. nie znajduje zastosowania jako instytucja sądowego wymiaru kary łącznej. Jego funkcję, jak wcześniej powiedziano, przejmuje na etapie wymiaru kary łącznej przepis art. 87 § 2 k.k., który umożliwia osiągnięcie tego samego rezultatu (orzeczenie sekwencji kar), jednakże tylko w wypadku łączenia kar wymierzonych za co najmniej dwa przestępstwa.

Wobec tego, że w sprawie nie zostały sporządzone pisemne motywy wyroku, trudno odtworzyć tok rozumowania orzekającego Sądu, stosującego przepis art. 37b k.k. przy wymierzaniu kary łącznej. Spekulując więc tylko, można postawić tezę, że być może u źródła rozważanego sposobu wyrokowania legło przekonanie, iż kara ograniczenia wolności orzekana, w myśl art. 37b k.k., obok kary pozbawienia wolności, stanowi taki sam środek poddania sprawcy próbie, jak unormowany w art. 69 § 1 k.k. i możliwy do zastosowania tylko w odniesieniu do łącznej kary pozbawienia wolności, przy braku lub bez potrzeby wydania takiego rozstrzygnięcia co do każdej z podlegających łączeniu kar. Taki sposób rozumowania należałoby więc uznać za nieporozumienie. Ograniczenie wolności należy do katalogu kar zawartego w art. 32 k.k. i w żadnej mierze nie traci przymiotu kary z tego powodu, że do jej orzeczenia dochodzi w kumulacji z karą pozbawienia wolności, jak przewidują przepisy art. 37b k.k. i art. 87 § 2 k.k. Zatem, jak nie ma żadnych podstaw – z perspektywy orzeczenia kary łącznej – do swobodnego pominięcia wymierzenia jednostkowych kar pozbawienia wolności stanowiących podstawę finalnego rozstrzygnięcia na podstawie art. 87 § 2 k.k., tak i żadne ku temu podstawy nie istnieją w odniesieniu do kary ograniczenia wolności, jako składnika sekwencji kar, określonej tym przepisem.

Zastosowanie art. 37 b k.k. nie do wymiaru kar za poszczególne występkę, lecz do wymiaru kary łącznej i orzeczenie dopiero na tym etapie rozstrzygania, kary ograniczenia wolności obok łącznej kary pozbawienia wolności, było więc jaskrawo sprzeczne treścią tego przepisu. Podobnie, za rażąco uchybiające temu

unormowaniu, a w konsekwencji za naruszające również przepis art. 59 ust. 1 u.p.n., należało traktować wymierzenie za czyn z pkt. II wyroku, bez podania podstawy prawnej, samej tylko kary pozbawienia wolności w rozmiarze 3 miesięcy – a więc poniżej ustawowego progu zagrożenia przewidzianego za ten czyn (od roku do 10 lat pozbawienia wolności). Wreszcie, żadnej wątpliwości nie budzi – co trafnie podniesiono w kasacji – że podstaw ku stosowaniu konstrukcji uregulowanej w art. 87 § 2 k.k. w sprawie niniejszej w ogóle zabrakło, skoro wręcz żadna z wymierzonych A.K. kar jednostkowych za poszczególne występki nie stanowiła kary ograniczenia wolności.

Podsumowując należy stwierdzić, że zaskarżony wyrok zapadł w wyniku rażącego naruszenia wskazanych w kasacji przepisów prawa procesowego, przewidujących podstawowe narzędzia kontroli poprawności i zasadności oraz ewentualnej konwalidacji wadliwego wniosku prokuratora o skazanie i wymierzenie uzgodnionej kary, złożonego w trybie art. 335 § 1 k.p.k. Skutkiem tego, a także w efekcie własnych ocen prawnych Sądu, wyrok ten zawiera bardzo liczne, ewidentne naruszenia przepisów prawa materialnego, wymienionych w rozważonej skardze, których istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku jest wręcz oczywisty. W ostateczności bowiem, by na koniec rzecz ująć w skrócie, finalne wymierzenie A.K. sekwencji kar 6 miesięcy pozbawienia wolności i 12 miesięcy ograniczenia wolności – teoretycznie możliwe w realiach sprawy, obejmującej zarzuty popełnienia czterech występków zagrożonych sankcją różnych kar pozbawienia wolności – nie znalazło w tym orzeczeniu prawidłowych podstaw faktycznych i prawnych. Z tych powodów zaskarżony kasacją wyrok ostać się nie mógł i jego uchylenie, w celu ponowienia postępowania w przedmiocie omawianego wniosku prokuratora, stało się niezbędne.

Przystępując do powtórnego rozpoznania wniosku, Sąd Rejonowy będzie związany wyrażonymi w niniejszych motywach zapatrywaniami prawnymi, zwłaszcza co do instytucji określonych przepisami art. 37b k.k. i art. 87 § 2 k.k., mających związek z kształtowaniem kar za poszczególne zarzucane A.K. występki, jak i wymiarem kary łącznej – według odpowiednich przepisów prawa materialnego (art. 518 w zw. z art. 442 § 3 k.p.k.). Przy uwzględnieniu powyższych wskazań Sąd dokona wszechstronnej kontroli formalnej i merytorycznej poprawności wniosku

oraz oceny jego zasadności, mając także w polu uwagi instrument opisany w art. 343 § 3 k.p.k., umożliwiający eliminowanie wad wniosku, zwłaszcza w zakresie uzgodnień sprzecznych z prawem.

kc